

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Αγίου Κυρίλλου Ιεροσολύμων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

εκ της Ι. Μ. ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

Ἡ μετάνοια εἶναι ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀμαρτωλότητος μας, ὁ πόνος ἐπειδὴ πικράναμε τὸν θεό, ἡ ἀπόφασις γιὰ μιὰ ἀλλαγὴ καὶ ἡ καταφυγὴ στὴν ἐξομολόγησι ἀποτελοῦν τὴν ἀπαρχὴ τῆς σωτηρίας μας.

Ὁ Ἅγ. Πρόδρομος καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἀρχισαν τὴν διδασκαλίαν τοὺς καλῶντας σὲ μετάνοια. Κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ σωθεῖ, ἀν δὲν μετανοήσῃ. Ἐνῶ μόνον με τὴν μετάνοια ἕνας μεγάλος ληστής λήστεψε ἀκόμη καὶ τὸν παράδεισον.

Εἶναι λοιπὸν δαιμονικὴ πλάνη νὰ παραμελοῦν οἱ χριστιανοὶ τὴν μετάνοια καὶ τὴν ἐξομολόγησι. Βέβαια δὲν ἀναφερόμαστε στὴν περίπτωσι τῶν πωρωμένων πού Ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν ἔκαναν τίποτε τὸ ἀμαρτωλό, ἢ ἐκείνων πού αὐτοσχεδιάζουν τρόπους ἐξομολογήσεως, ἐπειδὴ δὲν θέλουν νὰ ταπεινωθοῦν καὶ νὰ σκύψουν στὸ πετραχήλι τοῦ Πνευματικοῦ, ὅπως ἡ θεόπνευστη ἐκκλησιαστικὴ τάξις ορίζει. Ἀναφερόμαστε κυρίως στὴν περίπτωσι πολλῶν χριστιανῶν, πού ἀρκοῦνται σὲ ἄλλα θρησκευτικὰ καθήκοντα ἢ σὲ μιὰ συμμετοχὴ στὸ Ἱεραποστολικὸ ἔργο ἢ σὲ νεφελώδεις συζητήσεις με πνευματικούς Γέροντες, χωρὶς καμμιά διάθεσι νὰ «φυλάξουν ὁδοὺς σκληρός». Ἐτσι πιστεύουν δη κατακτοῦν κορυφές, ἐνῶ πλανῶνται σὲ θανατηφόρα τέλματα ἀμετανοησίας, ἀναισθησίας καὶ ναρκισισμοῦ.

Ἡ ἀδιαφορία μας γιὰ μιὰ ἀποφασιστικὴ μετάνοια ἀποδεικνύεται ὀλοφάνερα ἀπὸ τὴν ἐνασχόλησι με τὴν ζωὴ καὶ τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων.

Εἶθε τὰ πολλὰ παραδείγματα μετανοίας, πού ἀναφέρει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων, νὰ μας ἀνανεώσουν τὸν ζήλο γιὰ μιὰ πραγματικὴ μετάνοια. Εἶθε νὰ μας βοηθήσουν στὸ νὰ ἐπισημαίνουμε καὶ νὰ ἐξομολογούμεθα χωρὶς καμμιά ἐπιφύλαξι ἢ συγκάλυψι ἢ δικαιολογία ὅλες τὶς μυστικὰς ἀρρώστιες, τὶς πληγές καὶ τὰ πάθη πού λυμαινῶνται τὴν ψυχὴν μας, γιὰ τὴν καθαρότητα τῆς ὁποίας ἔχυσεν τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου. Εἶθε τέλος ἡ μικρὴ ντροπὴ πού δοκιμάζουμε μπροστὰ στὸν Πνευματικόν, νὰ μας ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀπέραντη ντροπὴν μπροστὰ σὲ ἀνθρώπους καὶ ἀγγέλους τὴν φοβερὴν ὥρα τῆς Κρίσεως.

Ἡ μετάνοια

Α. Φοβερό κακό καὶ επικίνδυνη ἀρρώστια τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ἀμαρτία. Τὴν ἀπονευρώνει με δολιότητα καὶ παράλυτη τὴν παραδίδει ἀπὸ αἰῶνιο πῦρ. Εἶναι ὅμως κακό πού ἐξαρτάται ἀπὸ τὴν δικὴν μας θέλησι. Εἶναι καρπὸς τῆς δικῆς μας προαιρέσεως.

Φοβερό κακό εἶναι ἡ ἀμαρτία, ἀλλὰ ὄχι καὶ ἀθεράπευτο. Τὸ θεραπεύει εὐκόλως ἡ μετάνοια. Ὅση ὥρα κρατᾷ κανεῖς στὸ χέρι τοῦ τὴν φωτιά, ὁποσδήποτε καίγεται. Μόλις ὅμως τὴν τινάξῃ, παύει νὰ καίγεται. Τὸ ἴδιο συμβαίνει με τὴν ἀμαρτία, πού εἶναι κι αὐτὴ μιὰ φωτιά πού κατακαίει τὸν ἄνθρωπον. Γιὰ ὅσους μάλιστα δὲν αισθάνονται αὐτὸ τὸ κάψιμο λέει ἡ Ἁγ. Γραφή: «θα ἀγκαλιάσῃ κανεῖς τὴν φωτιά καὶ δὲν θὰ κάψῃ τὰ ρούχα του;» (Παροιμ. ς' 27).

Β. Ἡ ἀμαρτία δὲν εἶναι κανένας ἐχθρὸς πού σε πολεμᾷ ἀπ' ἔξω, ἀλλὰ κακό πού φυτρώνει καὶ ἀναπτύσσεται μέσα σου. «Βλέπε με σωφροσύνη» (Παροιμ. δ' 25) καὶ δὲν θὰ νιώσεις ἀισχρὴ ἐπιθυμία. Νὰ θυμάσαι τὴν μέλλουσα κρίσι, καὶ οὔτε πορνεία, οὔτε μοιχεῖα, οὔτε φόνος, οὔτε παρανομία θὰ σε κυρίευσῃ. Ὅταν ὅμως

ξεχάσεις τον Θεό, τότε θ' αρχίσεις να σκέπτεσαι πονηρά και να ενεργής παράνομα.

Γ. Στην αμαρτία σε σπρώχνει ο παγκάκιστος διάβολος. Σε σπρώχνει, αλλά δεν μπορεί να σε κάνει να αμαρτήσεις, εάν αντίδρασης. Δεν μπορεί να σε βλάψει, ακόμη κι αν χρόνια σε σκανδαλίζει, εάν έχεις την καρδιά σου κλειστή. Εάν όμως χωρίς αντίδραση δεχθείς κάποια κακή επιθυμία, πού σου σπέρνει, θα σε αιχμαλώτιση και θα σε ρίξει σε βόθρο αμαρτιών.

'Αλλ' ίσως να πεις: «Είμαι δυνατός στην πίστη και δεν θα με κυρίευση ή αισχρή επιθυμία, όσο συχνά κι αν την δεχθώ». Αγνοείς, φαίνεται, ότι και την πέτρα ακόμη κομματιάσει πολλές φορές μια ρίζα πού παραμένει. Μη δέχεσαι λοιπόν τον σπόρο της αμαρτίας γιατί θα σου διάλυση την πίστη. Ξερίζωσε το κακό, πριν άνθηση, μήπως δείχνοντας στην αρχή ραθυμία, αργότερα τιμωρηθείς και δοκιμάσεις το τσεκούρι και την φωτιά. Φρόντισε να θεραπευθείς εγκαίρως, όταν βρίσκεται στην αρχή η βλάβη του ματιού, για να μη γυρεύεις άσκοπα γιατρούς, όταν πλέον έχεις τυφλωθεί.

Δ. Ο διάβολος αμάρτησε πρώτος και δημιουργεί όλα τα κακά. Αυτό δεν το λέω εγώ, άλλ' ο Κύριος: «'Απ' αρχής ο διάβολος αμαρτάνει» (Α' Ίωαν. γ' 8). Κανείς δεν είχε αμαρτήσει πριν άπ' αυτόν. Αμάρτησε ο διάβολος, χωρίς τίποτε να τον εξαναγκάσει, γιατί τότε υπεύθυνος για την αμαρτία θα ήταν ο θεός. Πλάσθηκε αγαθός άπ' Αυτόν. Αμάρτησε όμως με την δική του προαίρεση και από το έργο του ονομάσθηκε διάβολος. Ενώ ήταν αρχάγγελος κατάντησε να διαβάλει, δηλαδή να συκοφαντήσει τον Θεό στους πρωτοπλάστους, και γι' αυτό ονομάσθηκε διάβολος. Ενώ ακόμη ήταν πιστός υπηρέτης του Θεού, έγινε Σατανάς, δηλαδή έχθρός και αντίπαλος του Θεού. Διότι ή λέξης Σατανάς ερμηνεύεται αντικείμενος, εκείνος πού βρίσκεται αντίθετα, δηλαδή ο αντίπαλος.

Ο διάβολος μετά την πτώση του οδήγησε πολλούς στην αποστασία. Αυτός σπέρνει τις αμαρτωλές επιθυμίες σε όσους τον ακολουθούν. Άπ' αυτόν προέρχεται η μοιχεία, η πορνεία και κάθε άλλο κακό. Αυτός οδήγησε τον προπάτορα Αδάμ στην παρακοή και στην εξορία. Έξ αίτιας του, ο Αδάμ αντί για τον παράδεισο, πού καρποφορούσε άκοπα θαυμάσιους καρπούς, κληρονόμησε την γη, πού έβγαζε αγκάθια.

Ε. Τι θα γίνει τώρα; Απατηθήκαμε και χάσαμε τον παράδεισο. Δεν υπάρχει άραγε σωτηρία; Τυφλωθήκαμε. Άραγε δεν θα ξαναδούμε το φως; Γίναμε ανάπηροι. Άραγε δεν θα ορθοποδήσουμε πλέον; Με μια λέξη: πεθάναμε. Άραγε δεν θ' αναστηθούμε;

Αδελφέ μου, Αυτός πού ανέστησε από τον τάφο τετραήμερο τον Λάζαρο, δεν έχει την δύναμη ν' αναστήσει πολύ ευκολότερα εσένα, πού είσαι ακόμη ζωντανός; Αυτός πού έχυσε το αίμα Του για μας, δεν θα μας σώσει από την αμαρτία; "Άς μην απελπισθούμε. "Άς μη βυθισθούμε στην απόγνωση. Είναι φοβερό να χάσουμε την ελπίδα της συγχωρήσεως. Όποιος δεν προσδοκά την σωτηρία, αμαρτάνει ασυλλόγιστα. Όποιος όμως ελπίζει σ' αυτήν, σπεύδει να μετανοήσει. Το φίδι εγκαταλείπει το παλαιό δέρμα. Εμείς δεν θα εγκαταλείψουμε την αμαρτία; Ή γη πού είναι γεμάτη αγκάθια, εάν καλλιεργηθεί με επιμέλεια, μεταβάλλεται σε καρποφόρα. Εμείς δεν μπορούμε να διορθωθούμε;

ΣΤ. Ο Θεός είναι φιλόανθρωπος, υπερβολικά φιλόανθρωπος. Γι' αυτό μη λες: «Επόρνευσα, εμοίχευσα, αμάρτησα. Και μάλιστα όχι μία φορά, αλλά πολλές. Άραγε θα με συγχώρηση; Άραγε θα με απαλλάξει από την καταδίκη;». Άκουσε τι λέει ο ψαλμωδός: «Ως πολύ το πλήθος της χρηστότητας σου, Κύριε» (Ψαλμ. λ' 20).

Τα αμαρτήματα σου δεν νικούν το πλήθος των οικτιρμών του Θεού. Τα τραύματα σου ποτέ δεν ξεπερνούν την θεραπευτική Του δύναμη. Μόνο παραδόσου σ' Αυτόν με πίστη. Εξομολογήσου το πάθος σου. Πες και συ μαζί με τον Δαβίδ: «Εξαγορεύσω κατ' εμού την ανομίαν μου τω Κυρίω» (Ψαλμ. λα' 5). Θα ακολουθήσει τότε αυτό πού αναφέρει ή συνέχεια του στίχου: «Και συ αφήκας την

ασέβειαν της καρδίας μου» (Ψαλμ. λα' 5).

Ζ. Θέλεις να γνωρίσεις την φιλανθρωπία του Θεού και το μέγεθος της μακροθυμίας του; Άκουσε τι συνέβη στον Αδάμ. Παρήκουσε ο Αδάμ ο πρωτόπλαστος. Δεν μπορούσε ο Θεός να τον παραδώσει αμέσως στον θάνατο; Ασφαλώς μπορούσε. Τι κάνει όμως ο Φιλάνθρωπος; Τον εξορίζει από τον παράδεισο, (αφού ήταν ανάξιος πλέον να παραμένει εκεί). Τον βάζει όμως να κατοίκηση απέναντι, για να βλέπει από που εξέπεσε και τι έχασε και που κατάντησε, ώστε να μετανοήσει και να σωθεί.

Ο Κάιν, ο πρώτος άνθρωπος πού γεννήθηκε, έγινε αδελφοκτόνος, εφευρέτης κακών, αρχηγός των φθονερών και των ανθρωποκτόνων. Άλλα ενώ σκότωσε τον αδελφό του σε τι καταδικάστηκε; «Θα ζεις πλέον στενάζοντας και τρέμοντας» (Γεν. δ' 12). Φοβερό το έγκλημα. Μικρή όμως ή καταδίκη.

Η. Πραγματικά μεγάλη είναι ή φιλανθρωπία πού έδειξε ο Θεός στον Κάιν. Μεγαλύτερη όμως είναι αυτή πού ακολουθεί: Θυμήσου την εποχή του Νώε. Αμάρτησαν οι γίγαντες και απλώθηκε στην γη υπερβολική παρανομία. Τιμωρία της θα ήταν ο κατακλυσμός. Μ' αυτόν απειλεί ο Θεός. Τον εξαπολύει όμως έπειτα από εκατό ολόκληρα χρόνια!

Βλέπεις το μέγεθος της φιλανθρωπίας του Θεού; Αυτό πού πραγματοποίησε έπειτα από εκατό χρόνια, δεν μπορούσε να το πραγματοποίηση αμέσως; Παράτεινε όμως τόσο πολύ τον καιρό της τιμωρίας για να δώσει χρόνο μετανοίας. Εάν μετανοούσαν οι αμαρτωλοί, ο Θεός δεν θα εξαπέλυε την τρομερή δίκαιη τιμωρία.

Θ. Ας έλθουμε τώρα και σε παραδείγματα αμαρτωλών, πού σώθηκαν με την μετάνοια.

Ίσως κάποια από τις γυναίκες να πει: «Εμόλυνα την ψυχή και το σώμα με κάθε είδους ακολασίες. Άραγε μπορώ να σωθώ;» Θυμήσου, γυναίκα, την Ραάθ την πόρνη, και προσδόκησε κι εσύ την σωτηρία. Διότι εάν εκείνη, πού αμάρτανε φανερά και ενώπιον όλων, σώθηκε με την μετάνοια, εσύ δεν θα σωθείς με τον ίδιο τρόπο;

Ζήτησε να μάθεις πώς σώθηκε εκείνη. Αυτό μόνο είπε: «Ο Θεός σας είναι ο μόνος αληθινός στον ουρανό και στην γη» (1ησ. Ν. β' 11). Από την Βαθειά συναίσθηση της ακολασίας της δεν τόλμησε να πει «Ο Θεός μου», αλλά είπε «ο Θεός σας». "Ολοφάνερη έχεις την έγγραφτη μαρτυρία της σωτηρίας της στον στίχο των Ψαλμών: «Μνησθήσομαι Ραάβ και Βαβυλώνος, τοις γινώσκουσί με» (Ψαλμ. πς' 4).

Πόσο μεγάλη είναι ή φιλανθρωπία του Θεού! Μνημονεύει και την πόρνη μέσα στην Αγ. Γραφή. Και μάλιστα δεν λέει απλώς: «Μνησθήσομαι Ραάβ και Βαβυλώνος», αλλά προσθέτει: «τοις γινώσκουσί με (οι όποιες με γνωρίσουν και με λατρεύουν)».

Υπάρχει λοιπόν σωτηρία και για τους άνδρες και για τις γυναίκες. Σωτηρία, την οποία προκαλεί ή μετάνοια.

Ι. Άλλα και αν ένας ολόκληρος λαός αμαρτήσει, ή αμαρτωλότητά του δεν ξεπερνά την φιλανθρωπία του Θεού. Ο ισραηλιτικός λαός στην έρημο του Σίνα λάτρεψε το χρυσό μοσχάρι. Ο Θεός όμως δεν έπαψε τις εκδηλώσεις της φιλανθρωπίας Του. ΟΙ άνθρωποι Του αρνήθηκαν. Ο Ίδιος όμως δεν αρνήθηκε τον εαυτό Του. Ενώ λάτρεψαν το είδωλο, δεν σταμάτησε να τους σώζει.

Και δεν αμάρτησε τότε μόνο ο λαός. Αμάρτησε μαζί του και ο Ααρών ο άρχιερέυς! Καθώς αναφέρει ο Μωϋσής: «Και έπ' Ααρών έγένητο οργή Κυρίου* και έδεήθη υπέρ αυτού και συνεχώρησεν αύτω ο Θεός» (πρβλ. Δευτ. θ' 20).

ΙΑ. Έσφαλε ο Δαβίδ. Καθώς σηκώθηκε το δειλινό από το κρεβάτι και βημάτιζε στο δωμάτιο, κοίταζε απρόσεκτα και έπεσε στην αμαρτία. Δεν νεκρώθηκε όμως ή καλή του διάθεση να αναγνώριση το σφάλμα του.

Ήλθε ο προφήτης Νάθαν για να τον ελέγξει και να θεραπεύσει το τραύμα. Ο υπήκοος είπε στον βασιλιά: «Αμάρτησες και οργίστηκε ο Θεός εναντίον σου». Ο

πορφυροφόρος Δαβίδ δεν αγανάκτησε. Δεν έδωσε προσοχή στο πρόσωπο του προφήτου, άλλ' ύψωσε την σκέψη σ' Αυτόν πού τον έστειλε. Δεν τον σκλήρυνε ο εγωισμός της εξουσίας σε τόσο πλήθος στρατιωτών πού είχε γύρω του, διότι έφερε στον νου του τον αγγελικό στρατό του Κυρίου. Δοκίμασε αγωνία νοιώθοντας σαν ορατό του Αόρατο. Και απάντησε στον προφήτη, μάλλον όμως στον Θεό πού τον έστειλε: «Αμάρτησα ενώπιον του Κυρίου».

Βλέπεις την ταπεινοφροσύνη του βασιλέως; Βλέπεις την εξομολόγηση του; Μήπως είχε προηγουμένως ελεγχθεί από κανένα; Μήπως είχαν μάθει την αμαρτία του πολλοί; Σε σύντομο χρονικό διάστημα αμάρτησε και αμέσως ο προφήτης παρουσιάστηκε. Μόλις του απηύθυνε την κατηγορία, ο φταίχτης ομολόγησε το σφάλμα. Και επειδή το ομολόγησε με ειλικρινή μετάνοια, γρήγορα εκδηλώθηκε και η θεραπεία, η συγχώρησης.

ΙΒ. Ο προφήτης Νόθαν παρηγόρησε τον Δαβίδ με την αναγγελία της συγχωρήσεως του Θεού. Εκείνος όμως δεν εγκατέλειψε την μετάνοια. Αντί βασιλική πορφύρα, ντύθηκε πένθιμο δουλικό σάκκο. Αντί σε χρυσοστόλιστο θρόνο, κάθησε σε χώμα και στάκτη. Και δεν κάθησε μόνο πάνω σε στάκτη, αλλά και έφαγε στάκτη, καθώς ο ίδιος λέει: «Σ π ο δ ό ν ώσει άρτου έ φ α γ ο ν και το πόμα μου μετά κλαυθμού ε κ ί ρ ω ν» (Ψαλμ. ρα' 10).

Έλιωσε με τα δάκρυα τα μάτια, πού έγιναν αφορμή να συλλαβή την αισχρή επιθυμία: «Λούσω καθ' έκάστην νύκτα την κλίνην μου εν δάκρυσί μου την στρωμνήν μου βρέξω» (Ψαλμ. ς' 7).

Αρχοντες τον παρακαλούσαν να διακόψει την νηστεία. Αυτός όμως δεν υποχωρούσε. Ολόκληρη εβδομάδα νήστευε από κάθε τροφή. Εάν λοιπόν ένας βασιλιάς με τέτοιο τρόπο εκδήλωσε την μετάνοια του, εσύ ο απλός άνθρωπος δεν θα εξομολογηθείς;

Αργότερα πάλι, όταν επαναστάτησε ο Αβεσαλώμ, ενώ υπήρχαν πολλοί άλλοι δρόμοι διαφυγής, ο Δαβίδ προτίμησε να γλιτώσει φεύγοντας προς το Όρος των Ελαίων, σαν να προσευχόταν στον Λυτρωτή, πού έμελλε από εκεί να αναληφθεί στους ουρανούς. Στην δύσκολη μάλιστα αυτή περίσταση ο Σεμεί του ξεστόμιζε υβριστικά λόγια. Ο Δαβίδ όμως τον αντιμετώπισε με ταπείνωση και καρτερία λέγοντας: «Ά φ ή σ τ ε τον. Ο Θεός του επιτρέπει να με υ β ρ ί ζ η». Γνώριζε ότι συγχωρούνται ο! αμαρτίες εκείνου πού συγχωρεί τους άλλους.

ΙΓ. Βλέπεις την ωφέλεια της εξομολογήσεως; βλέπεις ότι σώζονται όσοι μετανοούν;

Ο Άχαάβ, ο βασιλιάς της Σαμαρείας, υπήρξε υπερβολικά παράνομος ειδωλολάτρης, προφητοκτόνος, ασεβής και άδικος. Όταν όμως με την βασίλισσα Ιεζάβελ σκότωσε τον Ναβουθαί και ήλθε ο προφήτης Ηλίας και τον απείλησε, αμέσως έδειξε μετάνοια. Εέσχισε τα βασιλικά ενδύματα και φόρεσε τον πένθιμο σάκκο. Τί είπε τότε ό φιλόνθρωπος θεός στον Ηλία; «Βλέπεις την μετάνοια του Άχαάβ; Δεν θα τον τιμωρήσω!».

Συγχωρεί ο φιλόνθρωπος Θεός του Άχαάβ, καίτοι έμελλε εκείνος να συνέχισι τις αμαρτίες του. Ασφαλώς δεν αγνοούσε το μέλλον του. αλλά τώρα, στον καιρό της μετανοίας, του χαρίζει την ανάλογη συγχώρηση. Είναι χαρακτηριστικό του δικαίου δικαστού να ανταποκρίνεται κατάλληλα σε κάθε εκδήλωση πού παρουσιάζεται.

ΙΔ. Ο βασιλιάς Ίεροβοάμ τελούσε θυσίες στο βωμό των ειδώλων. Επειδή διάταξε να συλλάβουν τον προφήτη, πού τον κατέκρινε για την ειδωλολατρία, το χέρι του έμεινε ξερό. Μόλις δοκίμασε την τιμωρία του Θεού παρακάλεσε τον προφήτη: «Προσευχήσου για μένα». Αποτέλεσμα της μετανοίας ήταν να θεραπευθεί το χέρι. Εάν ο προφήτης θεράπευσε τον Ιεροβοάμ, άραγε ο Χριστός δεν μπορεί να σε σώσει συγχωρώντας τις αμαρτίες σου;

Υπερβολικά αμαρτωλός υπήρξε και ο Μανασσής. Διάταξε και πριόνισαν τον Ησαία. Μολύνθηκε με την ειδωλολατρία. Πλημμύρισε την Ιερουσαλήμ με αίματα αθών. Όταν Όμως (οδηγήθηκε αιχμάλωτος στην Βαβυλώνα και δοκίμασε την

τιμωρία, έσπευσε να θεραπευθεί με την μετάνοια. Λέει ή Αγ. Γραφή: «Ταπεινώθηκε ο Μανασσής ενώπιον του Κυρίου και προσευχήθηκε. Ο Κύριος δέχθηκε την προσευχή του και του ξαναχάρισε τον θρόνο του». Εάν σώθηκε με την μετάνοια αυτός πού προφήτη, εσύ, που ασφαλώς δεν αμάρτησες τόσο φρικτά, δεν θα σωθείς; Πρόσεξε, να μην αμφιβάλλεις για την δύναμη της μετανοίας.

ΙΕ. Η εξομολόγησης μπορεί και την φωτιά να σβήσει και τα θηρία να εξημέρωση. Εάν αμφιβάλλεις, θυμήσου τι συνέβη με τον Ανανία, τον Άζαρία και τον Μισαήλ μέσα στην κάμνο της Βαβυλώνας.

Πόσες βρύσες θα μπορούσαν να σβήσουν την φλόγα πού ανέβαινε σε ύψος σαρανταεννέα πήχεων; Εκεί όμως πού υψωνόταν ή τεράστια φλόγα, εκεί σαν ποτάμι ξεχύθηκε ή πίστη των τριών νέων, εκεί ακούσθηκε ή προσευχή της μετανοίας: «Δίκαιος είσαι, Κύριε, για όλα όσα επιτρέπεις να παθαίνουμε, γιατί αμαρτήσαμε και ανομήσαμε» (Δαν. γ' 27,29).

Ή μετάνοια διέλυσε την φλόγα! Βεβαιώσου άπ' αυτό για την δύναμη της να σβήνει την φλόγα της κολάσεως.

Άλλ' ίσως πει κανείς προσεκτικός αναγνώστης: «Ο Θεός έσωσε τους τρεις νέους όχι για την μετάνοια τους, αλλά για την πίστη τους». Έφ' όσον υπάρχει αυτό το ενδεχόμενο, θα σας παρουσιάσω και μια άλλη περίπτωση.

ΙΣΤ. Τι γνώμη έχετε για τον Ναβουχοδονόσορα; Δεν ακούσατε από την Αγ. Γραφή ότι ήταν άγριος, αιμοβόρος, σκληρόκαρδος; Δεν ακούσατε ότι κατάστρεψε τάφους και ξέθαψε οστά βασιλέων; Δεν ακούσατε ότι ολόκληρο λαό έσυρε στην αιχμαλωσία; Δεν ακούσατε ότι τύφλωσε τον βασιλέα, αφού προηγουμένως του υποχρέωσε να δη την σφαγή των παιδιών του; Δεν ακούσατε ότι συνέτριψε τα Χερουβείμ; (Δεν εννοώ βέβαια τους αγγέλους, μη σκεφθεί κανείς τίποτα τέτοιο. Εννοώ τα γλυπτά, πού κάλυπταν την Κιβωτό της Διαθήκης, άπ' όπου ακουγόταν ή φωνή του Θεού). Ο Ναβουχοδονόσορ βεβήλωσε ακόμη και το καταπέτασμα του ναού. Πήρε το άγιο θυμιατήρι και το έστειλε σε είδωλείο. Άρπαξε όλες τις ιερές προσφορές. Έβαλε φωτιά και έκαψε τον ναό από τα θεμέλια.

Με πόσες τιμωρίες άξιζε να τιμωρηθεί αυτός πού σκότωσε βασιλείς, πού έκαψε ιερά, πού αιχμαλώτισε τον λαό, πού τοποθέτησε άγια σκεύη του ναού μεταξύ των ειδώλων; Δεν θα ήταν άξιος να θανατωθεί χίλιες φορές;

ΙΖ. Γνωρίσατε έως εδώ το πλήθος των εγκλημάτων του Ναβουχοδονόσορος. Ελάτε τώρα να μάθετε και του Θεού την φιλανθρωπία. Τιμωρήθηκε ο θηριώδης βασιλιάς να ζει σαν άγριο θηρίο μέσα στην έρημο. Τιμωρήθηκε όμως για να σωθεί. Έβγαλε νύχια και τρίχες σαν αυτά πού έχει το λιοντάρι, γιατί πριν σαν λιοντάρι άρπαζε τα άγια και ούρλιαζε. Έτρωγε χόρτα σαν το βόδι, γιατί πριν ζούσε σαν κτήνος, έφ' όσον αγνοούσε τον αληθινό θεό πού του εμπιστεύθηκε το βασιλικό αξίωμα.

Όταν όμως με τις παιδαγωγικές αυτές τιμωρίες αναγνώρισε τον ύψιστο Θεό και προσευχήθηκε και μετανόησε, τότε ο Θεός του χάρισε πάλι το βασιλικό αξίωμα

ΙΗ. Στον Ναβουχοδονόσορα, πού αμάρτησε τόσο φοβερά και μετανόησε, χάρισε ο Θεός την συγχώρηση και την βασιλεία. Εάν λοιπόν και συ μετανοήσεις και ζήσης χριστιανικά, δεν θα σου χαρίσει άφεση των αμαρτιών και την βασιλεία των ουρανών;

Φιλάνθρωπος είναι ο Κύριος. Γρήγορος στην συγχώρηση. Αργός στην τιμωρία. Κανείς λοιπόν ας μην απελπίζεται για την σωτηρία του.

Ο Πέτρος, ο κορυφαίος και ο αρχηγός των αποστόλων, φοβήθηκε μια παιδίσκη και αρνήθηκε τρεις φορές τον Χριστό. Μεταμελήθηκε όμως και έκλαψε πικρά. Το κλάμα φανέρωνε την ολόψυχη του μετάνοια. Γι' αυτό δεν έλαβε μόνο την συγχώρηση για την άρνηση, αλλά και την αποκατάσταση στο αποστολικό αξίωμα.

ΙΘ. Έχοντας λοιπόν, αδελφοί, τόσα παραδείγματα ανθρώπων που αμάρτησαν και μετανόησαν και σώθηκαν, πρόθυμα και σεις να μετανοείτε και να

εξομολογείστε. " Έτσι θα λάβετε την συγχώρηση των αμαρτιών σας και θ' αξιωθείτε να κληρονομήσετε την βασιλεία των ουρανών μαζί με όλους τους αγίους «εν Χριστώ Ιησού, ω εστί η δόξα εις τους αιώνας των αιώνων» Αμήν.

Από τη σειρά των φυλλαδίων «Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ» της Ιεράς Μονής Παρακλήτου Ωρωπού Αττικής.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ